

श्री.जयदिप डाकटे सर

श्री.प्रविण डाकटे सर

Subscribe

इयत्ता - सहावी (25 नोव्हेंबर) विषय - मराठी

Subscribe

१४

आतां उजाडेल!

भाग - ३

• ऐका. म्हणा. वाचा.

आतां उजाडेल!

खिन्न आंधळा अंधार
आतां ओसरेल पार
लहरीत किरणांची कलाबूत मोहेरेल
आतां उजाडेल!

शुभ्र आनंदाच्या लाटा
गात फुटतील आतां
मृदु गळ्यांत खगांच्या किलबिल पालवेल
आतां उजाडेल!

वारा हसेल पर्णांत
मुग्ध हिरवेपर्णांत
गर्हिंवरल्या प्रकाशीं दर्हिंवर मिसळेल
आतां उजाडेल!

आनंदांत पारिजात
उधळील बरसात
गोड कोंवळा गारवा सुगंधांत थरारेल
आतां उजाडेल!

फुलतील नकळत
कळ्यांतले देवदूत
निळा-सोनेरी गौरव दिशातून उमलेल
आतां उजाडेल!

निळें आकाश भरून
दाही दिशा उजळून
प्रकाशाचें महादान कणाकणांत स्फुरेल
आतां उजाडेल!

आज सारें भय सरे
उरीं ज्योतिर्मय झरे
पहाटेचा आशीर्वाद प्राणांतून उगवेल
आतां उजाडेल!

कविता वाचा व तालामुरात म्हणा.

मंगेश पाडगांवकर-(१९२९-२०१५) 'धारानृत्य', 'जिप्सी', 'छोरी', 'मीरा', 'सलाम' इत्यादी त्यांचे कवितासंग्रह प्रसिद्ध आहेत. 'आतां उजाडेल!' ही कविता त्यांच्या 'जिप्सी' या कवितासंग्रहातून घेतली आहे.

सूर्य उगवण्याच्या वेळी निसर्गात कोणकोणत्या आनंददायक गोष्टी घडतील, याचे मनोहर चित्र कवीने या कवितेत मांडले आहे.

B8TUSU

नवीन टेस्ट सोडवा.

ऑनलाईन टेस्ट

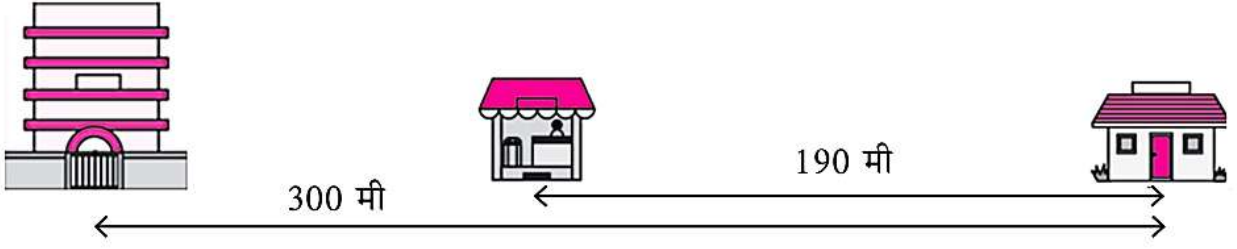
pg. 1 गुरुमाऊली

आमची जिल्हा परिषद शाळा

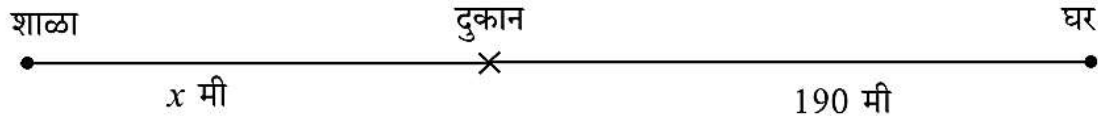
जाणून घेऊया.

समीकरणाची उकल

वरील चित्रात शाळा व घर यांतील अंतर 300 मीटर दिसत आहे. त्याच सरळ रस्त्यावर शाळा व घर यांच्यामध्ये दुकान आहे. दुकान व घर यांतील अंतर 190 मीटर आहे, तर शाळा व दुकान यांतील अंतर किती ?

संख्येसाठी अक्षराचा वापर

शिक्षक: आपण दिलेली माहिती वरील चित्रात कशी दाखवली आहे ते पाहा.

सुजाता: सर, दुकान व शाळा यांतील अंतर x ने का दाखवले आहे ?

शिक्षक: ते अंतर संख्येऐवजी x मीटर आहे असे मानले आहे. ते अंतर शोधायचे आहे. सध्या x या अक्षराने ते दाखवले आहे.

समीर : म्हणजे x व 190 यांची बेरीज 300 होईल.

शिक्षक: बरोबर, ही माहिती समीकरणाच्या रूपात लिहू. ध्यानात ठेवा, की x ही संख्या आहे पण अजून x ची किंमत समजलेली नाही.

$$x + 190 = 300$$

येथे x ची किंमत किती येईल ?

शबानाने x साठी वेगवेगळ्या संख्या वापरून पाहिल्या.

प्रथम x ची किंमत 70 मानली, तेव्हा डावी बाजू $70 + 190 = 260$ झाली. ती उजव्या बाजूपेक्षा लहान आहे. मग x साठी 150 ही संख्या घेतली, तेव्हा डावी बाजू $150 + 190 = 340$ झाली. ही उजव्या बाजूपेक्षा मोठी झाली. नंतर x ची किंमत 110 मानली, तेव्हा डावी बाजू उजव्या बाजूएवढी झाली व समीकरण संतुलित राहिले, यावरून x ची किंमत किंवा दुकान व शाळा यांतील अंतर 110 मीटर आहे हे समजले.

समीकरणात कधी कधी एखाद्या संख्येसाठी अक्षर वापरले जाते. समीकरण संतुलित राहिल अशी त्या अक्षराची किंमत शोधायची असते. अशा अक्षराला 'चल' असे म्हणतात. चलाच्या ज्या किमतीने समीकरण संतुलित राहते, त्या किमतीला समीकरणाची 'उकल' असे म्हणतात.

समीकरण सोडवणे म्हणजे समीकरणातील चलाची किंमत काढणे म्हणजेच त्याची उकल शोधणे होय.

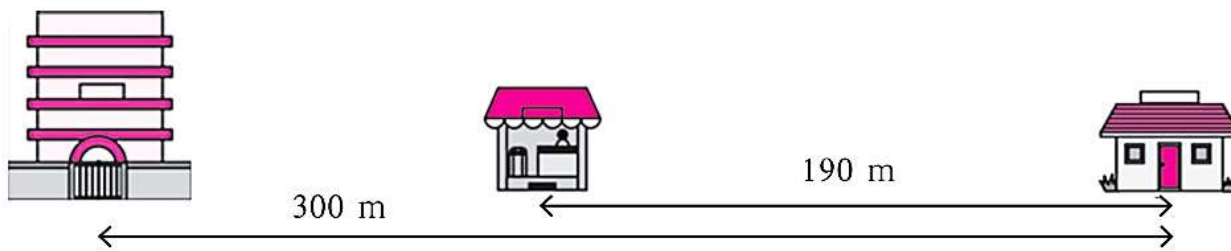
वरील उदाहरणात $x + 190 = 300$ या समीकरणाची उकल 110 आहे.

समजून घ्या..

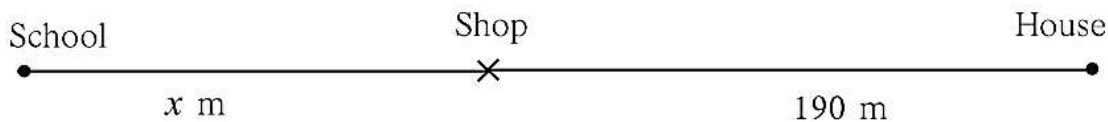
Let's learn.

The Solution of an Equation

In the picture above, the distance between the house and the school is seen to be 300 m. On the same straight road, there is a shop between the school and the house. The distance between the shop and the house is 190 m. What is the distance between the school and the shop?

Use of a Letter for a Number

Teacher : See how the given information is shown in the picture above.

Sujata : Sir, why is the distance from the shop to the school shown as x ?

Teacher : Instead of writing the number, we suppose that the distance is x . That is the distance we have to find out. Till we do so, we write it as x .

Samir : Then the sum of x and 190 should be 300.

Teacher : That's right! Let's write this in the form of an equation. Remember that x is a number but we do not know its value as yet.

$$x + 190 = 300$$

What is the value of x here?

Shabana tried out various numbers for x .

First she supposed x was equal to 70. The left hand side became $70 + 190 = 260$. That was less than the right hand side. Then she took 150 for x and the left hand side became 340. This was greater than the right hand side. Finally, she chose 110 for the value of x . That made the left hand side the same as the right hand side and the equation was balanced. It meant that the value of x or the distance between the shop and the school was 110 metres.

In an equation, a letter is sometimes used in place of a number. A value for the letter has to be found that will make the equation balanced. Such a letter is called a 'variable'.

The value of the variable which balances or satisfies the equation is called the 'solution' to the equation. To solve an equation is to find the value of the variable in the equation or to find the solution to the equation.

In the example above, the solution to the equation ' $x + 190 = 300$ ' is 110.

read and understand.

- **swift** : moving quickly
- **almanac/almanack** : a book that gives information about important days and dates, phases of the moon, the daily time of the rising and setting of the sun, the moon, other

planets, and stars etc. An almanac gives this information for the whole year.

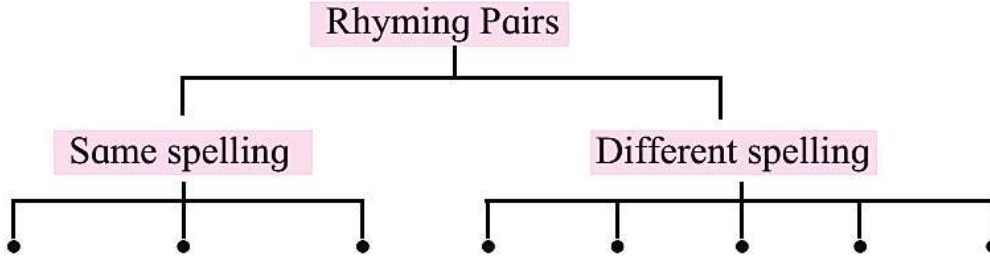
- **runn'th** : runneth, old form of 'runs'.
- **sage** : wise man

POINTERS

1. Form pairs to read the poem aloud. One person reads the question (the first line in each stanza) and the other one reads the answer. Practise doing this and then present the poem in a pair.
2. List the rhyming words or phrases from the poem. Then put each pair into two groups as follows -

read and solve.

६. जनपदे आणि महाजनपदे

सराव

६.१ जनपदे

६.२ महाजनपदे

६.३ मगध साम्राज्याचा उदय

करून पहा.

भारताच्या नकाशा आराखड्यात सोळा महाजनपदांची नावे लिहा.

६.१ जनपदे

साधारणपणे इ.स.पू. १००० ते इ.स.पू. ६०० हा कालखंड म्हणजे वैदिकोत्तर कालखंड मानला जातो. या काळात जनपदे अस्तित्वात आली. ही जनपदे म्हणजे छोटी छोटी राज्ये होती. भारतीय उपखंडाच्या वायव्येला असलेल्या आजच्या अफगाणिस्तानपासून पूर्वेला बिहार, बंगाल, ओडिशापर्यंतच्या प्रदेशात आणि दक्षिणेला महाराष्ट्रापर्यंत ही जनपदे पसरलेली

होती. आजच्या महाराष्ट्राचा काही भाग तेव्हाच्या 'अश्मक' या जनपदाने व्यापलेला होता. संस्कृत, पाली आणि अर्धमागधी साहित्यात या जनपदांची नावे आढळतात. ग्रीक इतिहासकारांच्या लिखाणातूनही त्यासंबंधीची माहिती मिळते. त्यांतील काही जनपदांमध्ये राजेशाही होती. काहींमध्ये मात्र गणराज्य

होते. जनपदांमधील ज्येष्ठ व्यक्तींची 'गणपरिषद' असे. गणपरिषदेचे सदस्य एकत्रितपणे चर्चा करून राज्यकारभारासंबंधीचे निर्णय घेत असत. अशा चर्चा जिथे होत, त्या सभागृहास 'संथागार' असे म्हटले जाई. गौतम बुद्ध शाक्य गणराज्यातील होते. प्रत्येक जनपदाची स्वतंत्र नाणी होती.

वाचा व समजून घ्या. प्रश्न तयार करा.

ऑनलाईन टेस्ट

इयता - सहावी

विषय - भूगोल

६. महासागरांचे महत्त्व

माहित आहे का तुम्हांला ?

आपल्या परिसरातील सजीवसृष्टी आपण नेहमी पाहत असतो. जमिनीवरील सजीवसृष्टीत खूप विविधता आहे. परंतु जमिनीवर असलेल्या एकूण सजीवसृष्टीच्या कितीतरी पटीने जास्त सजीवसृष्टी जलावरणात राहते ! आणि त्यात कितीतरी अधिक विविधता आहे. (आकृती ६.१)

वाचा व समजून घ्या.

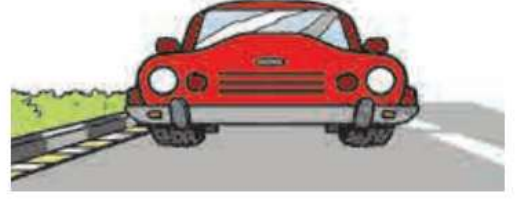

आकृती ६.१ : जलावरणातील सजीव

९

गती व गतीचे प्रकार

गतीचे प्रकार

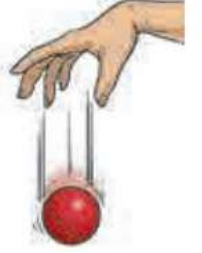

१. रेषीय गती

९.३ : रेषीय गती

रेल्वेगाडी व रस्त्यावरून येणारी-जाणारी गतिमान वाहने ही एका सरळ रेषेत अथवा एकाच दिशेने येत असतात. यावरून, एकाच रेषेत वस्तूचे विस्थापन होत असेल, तर त्या वस्तूची गती रेषीय गती आहे असे आपण म्हणतो.

खुर्चीवर उभे राहून एक चेंडू हातातून खाली सोडून दिला तर तो जमिनीवर पडतो. यावरून काय लक्षात येते?

वाचा व समजून घ्या.

Std - Sixth Sub - General Science (Semi)

9.

Motion and Types of Motion

Types of motion

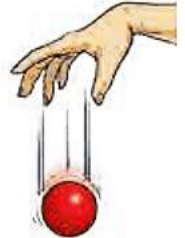

1. Linear motion

9.3 : Linear motion

A train or a moving vehicle on a road may travel in a straight line or in the same direction. This motion of an object is called linear motion. An object in linear motion shows displacement along a straight line.

If you stand on a chair and release a ball from your hand, it falls to the floor. What do you conclude from this?

Read and Understand.

● देखो, समझो और चर्चा करो :

चर्चा करो ।

१. उपयोग हमारे

डाकघर

□ विद्यार्थियों से चित्रों का निरीक्षण कराकर उनको प्रश्न पूछने के लिए कहें । बड़ों की सहायता से उन्हें डाकघर में जाकर टिकट खरीदने तथा बैंक में बाल-बचत खाता खुलवाने और परिचित डाकिए, बैंक कर्मचारी, नर्स, हवलदार से बातचीत करने की सूचना दें ।

इयत्ता सहावी - मराठी

महिना - नोव्हेंबर ते डिसेंबर

ऑनलाईन टेस्ट अपडेट होत आहेत.

14. आता उजाडेल	Click Here
15. बालसभा	लवकरच
16. सफर मेट्रोची	लवकरच
17. दुखणं बोटभर	लवकरच
18. बहुमोल जीवन	लवकरच

इयत्ता सहावी - इतिहास

महिना - नोव्हेंबर ते डिसेंबर

6. जनपदे आणि महाजनपदे	Click Here
7. मौर्यकालीन भारत	लवकरच
8. मौर्य साम्राज्यानंतरची राज्ये	लवकरच

इतर विषय टेस्ट लवकरच अपडेट होतील.

Subscribe